

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ А.М. Туренко

«__» _____ 2016 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
(освітньо-професійна програма)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	14 «Електрична інженерія»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	142 «Енергетичне машинобудування»
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Інженер-механік
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	2-й (магістерський)
СТУПІНЬ	Магістр
ТИП ДИПЛОМУ ТА ОБСЯГ ПРОГРАМИ	Одиничний ступінь, 90 кредитів ЕКТС
АКРЕДИТАЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ	Національна агенція із забезпечення якості освіти
ПЕРІОД АКРЕДИТАЦІЇ	
ЦИКЛ / РІВЕНЬ ПРОГРАМИ	FQ-ЕНЕА – другий цикл QF-LLL – 7 рівень

1. ВНЕСЕНО

кафедрою двигунів внутрішнього згорання Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

2. ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою Радою ХНАДУ протокол № 12/16 від « 28 » жовтня 2016р.
як тимчасовий документ до введення стандартів вищої освіти з підготовки магістрів за спеціальністю 142 «Енергетичне машинобудування»

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ

Абрамчук Федір Іванович, доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри двигунів внутрішнього згорання ХНАДУ;

Сарасв Олексій Вікторович, доктор технічних наук, доцент,
декан автомобільного факультету ХНАДУ;

Гутаревич Юрій Феодосієвич, доктор технічних наук, професор, завідувач
кафедри двигунів і теплотехніки НТУ;

Грицюк Олександр Васильович, доктор технічних наук, с.н.с., доцент
кафедри двигунів внутрішнього згорання ХНАДУ;

Кузьменко Анатолій Петрович, кандидат технічних наук,
доцент кафедри двигунів внутрішнього згорання ХНАДУ.

ЗМІСТ

1.	Вступ	4
1.1.	Загальні відомості	4
1.2.	Нормативні посилання	6
1.3.	Терміни та їх визначення	6
1.4.	Позначення	13
2.	Мета освітньо-професійної програми	13
3.	Характеристика освітньо-професійної програми	13
4.	Здатність випускників освітньо-професійної програми до працевлаштування та подальшого навчання	14
5.	Викладання та оцінювання	15
6.	Компетентності магістра за спеціальністю 142 «Енергетичне машинобудування»	15
6.1.	Інтегральні компетентності магістра	15
6.2.	Загальні компетентності магістра (за вимогами НРК)	15
6.3.	Професійні компетентності магістра за спеціальністю 142 «Енергетичне машинобудування»	17
7.	Програмні результати навчання	18
8.	Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми	21
9.	Основні компоненти освітньо-професійної програми	21
9.1.	Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)	21
9.2.	Вимоги до попереднього рівня освіти здобувачів вищої освіти магістра	23
10.	Загальні вимоги до програм навчальних дисциплін	23
11.	Загальні вимоги до засобів діагностики	23
11.1.	Дипломна робота магістра	23
11.2.	Вимоги до оформлення дипломних робіт магістрів	24
11.3.	Критерії оцінювання дипломних робіт магістрів, які забезпечують максимальну оцінку	29
11.4.	Організація діагностики якості підготовки (державна атестація)	30
12.	Академічна мобільність	31

1. ВСТУП

1.1. Загальні відомості

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Вищий навчальний заклад на підставі Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з певної спеціальності розробляє освітню програму для підготовки магістра до виконання професійних обов'язків за спеціальністю 142 «Енергетичне машинобудування» (ст. 5, п.1).

Системостворюючим чинником для формування програм вищої освіти, що призначені для кадрового забезпечення галузі, застосовано загальні компетентності магістра за вимогами НРК та професійні компетентності магістра за вимогами виробничої сфери з розподілом їх для опанування за видами навчальної діяльності здобувачів. Професійні компетентності визначались як здатність до виконання певних професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

Результати навчання (уміння, навички, знання, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти), визначаються через загальні та професійні компетентності і подаються в програмах навчальних дисциплін. Таким чином здійснюється безпосередній зв'язок освітньої програми з програмами навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань для опанування запланованих результатів навчання та діагностики рівня їх сформованості.

Освітня програма використовується під час:

- ліцензування та акредитації освітньої програми, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг та термін навчання магістра;
- загальні компетенції;
- професійні компетентності за спеціальністю та спеціалізаціями;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньої програми;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації магістрів за спеціальністю.

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі магістерського рівня вищої освіти, які навчаються в ХНАДУ;
- викладачі ХНАДУ, які здійснюють підготовку магістрів спеціальності

142 «Енергетичне машинобудування»;

– Екзаменаційна комісія спеціальності 142 «Енергетичне машинобудування»;

– Приймальна комісія ХНАДУ.

Освітня програма поширюється на кафедри ХНАДУ, що здійснюють підготовку фахівців ступеня магістра спеціальності 142 «Енергетичне машинобудування».

1.2. Нормативні посилання

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37, 38.

2. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 №266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с.

1.3. Терміни та їх визначення

У програмі терміни вживаються в такому значенні:

1) *автономність і відповідальність* – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;

2) *акредитація освітньої програми* – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

3) *атестація* – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

4) *бакалавр* – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра визначається вищим навчальним закладом;

5) *вища освіта* – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

6) *вищий навчальний заклад* – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей;

7) *галузь знань* – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

8) *дипломна робота* – це кваліфікаційна робота, що має на меті виконання виробничих завдань, спрямованих на організацію технологічного процесу (технічну підготовку, забезпечення функціонування, контроль) та управління (планування, облік, аналіз, регулювання) організацією та власне технологічним процесом. Програми дипломних робіт зазвичай регламентовано певними професійними функціями й завданнями згідно з освітніми стандартами

відповідних рівнів підготовки

9) *дипломний проект* – це кваліфікаційна робота, що присвячена реалізації виробничих завдань, переважна більшість яких віднесена до проектної та проектно-конструкторської професійних функцій. У межах цієї роботи передбачається виконання технічного завдання, ескізного й технічного проектів, робочої, експлуатаційної, ремонтної документації тощо;

10) *дисциплінарні компетентності* – деталізовані програмі компетентності як результат декомпозиції компетентностей фахівця спеціальності (спеціалізації) певного рівня вищої освіти;

11) *Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)* – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується в кредитах ЄКТС;

12) *засоби діагностики* – документи, що затверджені в установленому порядку, та призначені для встановлення ступеню досягнення запланованого рівня сформованості компетентностей студента при контрольних заходах;

13) *здобувачі вищої освіти* – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

14) *змістовий модуль* – сукупність умінь, знань, цінностей, які забезпечують реалізацію певної компетентності;

15) *знання* – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

16) *інтегральна компетентність* – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

17) *інтегрована оцінка* – результат оцінювання конкретизованих завдань різних рівнів з урахуванням коефіцієнта пріоритетності (запланованого рівня сформованості компетентностей);

18) *інформаційне забезпечення навчальної дисципліни* – засоби навчання, у яких системно викладено основи знань з певної дисципліни на рівні сучасних досягнень науки і культури, опора для самоосвіти і самонавчання (підручники; навчальні посібники, навчально-наочні посібники, навчально-методичні посібники, хрестоматії, словники, енциклопедії, довідники тощо);

19) *кваліфікаційний рівень* – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня;

20) *кваліфікація* – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважений компетентний орган установив, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами;

21) *компетентність/компетентності* (за НРК) – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості;

22) *комунікація* – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

23) *кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи* (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

24) *курсова робота* – індивідуальне завдання, виконання якого спрямовано на організацію технологічного процесу (наприклад. технічну підготовку, забезпечення функціонування, контроль) та управління ним (планування, облік, аналіз, регулювання);

25) *курсний проект* – індивідуальне завдання виконання якого

відноситься здебільшого до проектної та проектно-конструкторської діяльності. Цей вид навчальної роботи може включати елементи технічного завдання, ескізи та технічні проекти, розроблення робочої, експлуатаційної, ремонтної документації тощо. Виконання курсового проекту регламентується відповідними стандартами;

26) *магістр* – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків;

27) *методичне забезпечення навчальної дисципліни* – рекомендації до супроводження навчальної діяльності студента за всіма видами навчальних занять, що містить, у тому числі інформацію щодо засобів та процедури контрольних заходів, їх форми та змісту, методів розв'язання вправ, джерел інформації;

28) *модульний контроль* – оцінювання ступеню досягнення студентом запланованого рівня сформованості компетентностей за видами навчальних занять;

29) *молодший бакалавр* – це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 90-120 кредитів ЄКТС;

30) *навчальна дисципліна* – сукупність модулів, що підлягає підсумковому контролю;

31) *навчальний елемент* – мінімальна навчальна інформація самостійного смислового значення (поняття, явища, відношення, алгоритми);

32) *об'єкт діагностики* – компетентності, опанування яких забезпечуються навчальною дисципліною;

33) *освітній процес* – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

34) *освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма* – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

35) *освітня діяльність* – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

36) *підсумковий контроль* – комплексне оцінювання запланованого рівня сформованості дисциплінарних компетентностей;

37) *поточний контроль* – оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу під час проведення аудиторного навчального заняття (опитування студентів на лекціях, перевірка та прийом звітів з виконання лабораторних робіт, тестування тощо);

38) *програма дисципліни* – нормативний документ, що визначає зміст навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми, розробляється кафедрою, яка закріплена наказом ректора для викладання дисципліни;

39) *результати навчання* (Закон України «Про вищу освіту») – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які

можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

40) *результати навчання* (Національна рамка кваліфікацій) – компетентності (знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості), які набуває та/або здатна продемонструвати особа після завершення навчання;

41) *рівень сформованості дисциплінарної компетентності* – частка правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій від загальної кількості запитань або суттєвих операцій еталону рішень;

42) *робоча програма дисципліни* – нормативний документ, що розроблений на основі програми дисципліни відповідно до річного навчального плану (містить розподіл загального часу на засвоєння окремих навчальних елементів і модулів за видами навчальних занять та формами навчання);

43) *самостійна робота* – діяльність студента з вивчення навчальних елементів та змістових модулів, опанування запланованих компетентностей, виконання індивідуальних завдань, підготовки до контрольних заходів;

44) *спеціалізація* – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти;

45) *спеціальність* – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

46) *стандарт вищої освіти* – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності;

47) *стандарт освітньої діяльності* – це сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу вищого навчального закладу й наукової установи;

48) *уміння* – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням

методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

49) *якість вищої освіти* – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

1.4. Позначення

НРК – Національна рамка кваліфікацій;

ЗК – загальні компетентності;

ГК – гуманітарні компетенції;

ФК – фундаментальні компетенції;

ПК – професійні компетентності за спеціальністю;

Н – нормативний вид навчальної діяльності за спеціальністю;

В – вибіркова навчальна діяльність.

2. МЕТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Надати освіту в галузі знань 14 «Електрична інженерія» з широким доступом до працевлаштування. Забезпечити теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих кадрів, які б набули базових фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі знань 14 «Електрична інженерія», здатності до виробничої, педагогічної і наукової діяльності за спеціальністю 142 «Енергетичне машинобудування».

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Предметна область (галузь знань) — **14 «Електрична інженерія»**. Основна зорієнтованість програми — практична професійна, викладацька, наукова діяльність. Спрямованість програми — академічна, прикладна, практична. Відмінності від інших подібних програм — більшість дисциплін викладаються з елементами дистанційної освіти. Термін навчання заочною

формою становить 1 рік 5 місяців.

Термін навчання та часова організація програми допускає проходження стажування (або частини навчання) за кордоном на основі індивідуальних грантів. Мова викладання – державна. Програма включає дисципліни циклів загальної та професійної підготовки, що мають інтегративний характер, змістовну спрямованість спецкурсів та навчальних дисциплін вільного вибору студентів.

4. ЗДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ

Випускники можуть працювати фахівцем тісно пов'язаним з проектуванням конструюванням, дослідженням, монтажем і експлуатацією енергетичних машин, агрегатів, установок і систем їх управління. Випускники можуть працювати механіком з експлуатації установок; інженером на машинобудівних підприємствах; інженером у відділах підготовки та перепідготовки працівників; завідувачем лабораторії, молодшим науковим співробітником, інженером-дослідником у галузевих науково-дослідних установах, проектних організаціях; інженером-конструктором у проектних організаціях машинобудівного профілю; викладачем навчальних дисциплін фахового спрямування у навчальних закладах; інженером-технологом, керівником різних рівнів на підприємствах транспортного спрямування; експертом у впливі енергетичних установок на навколишнє середовище; спеціалістом з охорони праці, організатором виробництва, менеджером інвестиційних та інших ринкових структур, діяльність яких пов'язана з транспортними перевезеннями в Україні та за її мережами.

Випускники другого (магістерського) рівня вищої освіти можуть продовжувати навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у навчальних закладах відповідного рівня акредитації.

Рекомендується постійне підвищення кваліфікації кожні 5 років.

5. ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Основний підхід: проблемно-орієнтоване студентоцентроване навчання з елементами самонавчання.

Методи викладання: лекції, практичні та лабораторні заняття, консультації, наукові семінари, демонстраційні класи, стажування/практика, елементи дистанційного (он-лайн, електронного) навчання.

Освітньою програмою передбачене використання наступних освітніх технологій: інтерактивні, технології інтенсифікації навчання на основі опорних схем і знакових моделей, технології рівневої диференціації навчання, технологія модульно-блочного навчання, технологія корпоративного навчання, технологія розвитку критичного мислення, технологія навчання як дослідження, технологія проектного навчання.

Методи оцінювання (екзамени, тести, практика, контрольні, курсові та дипломні роботи, есе, презентації тощо). Формативні (вхідне тестування та поточний контроль): тестування знань або умінь; усні презентації; звіти про лабораторні роботи; аналіз текстів або даних; звіти про практику; письмові есе або звіти (можуть бути частини дипломної роботи: огляд літератури; критичний аналіз публікацій тощо). Сумативні (підсумковий контроль): екзамен (письмовий з подальшим усним опитуванням); залік (за результатами формативного контролю).

6. КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРА

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

142 «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ»

6.1. Інтегральні компетентності магістра

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми енергетичного машинобудування або у процесі навчання, що передбачає проведення

досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

6.2. Загальні компетентності магістра (за вимогами НРК)

ЗК ₁	Здатність розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень
ЗК ₂	Здатність самостійно вибирати джерела інформації, набувати необхідні знання для вирішення практичних завдань, в тому числі нестандартних.
ЗК ₃	Здатність спілкування державною та щонайменше однією з іноземних мов
ЗК ₄	Здатність до ефективних комунікативних взаємодій, у тому числі засобами інформаційних технологій
ЗК ₅	Здатність ідентифікувати, знаходити і отримувати необхідні дані.
ЗК ₆	Здатність розуміння зовнішньої і внутрішньої політики держави, знання її історії і тенденцій розвитку
ЗК ₇	Здатність захисту своїх прав на підставі чинного законодавства та Конституції України.
ЗК ₈	Здатність забезпечення соціально-економічних стосунків між членами трудового колективу на правовій і демократичній основах
ЗК ₉	Здатність створення умов праці і відпочинку на основі діючих стандартів чинного законодавства
ЗК ₁₀	Здатність компетентно, зважено, методологічно правильно формулювати свою думку і пропонувати її суспільству
ЗК ₁₁	Здатність засвоєння нових знань, прогресивних технологій та новацій у галузі безпосередньої діяльності
ЗК ₁₂	Здатність самостійно набувати і використовувати нові знання в тому числі у нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності, розширювати свій науковий світогляд
ЗК ₁₃	Здатність до адаптування діяльності організацій до вимог і умов споживачів та власників виробництва

6.3. Професійні компетентності магістра енергетичного машинобудування

Узагальнений об'єкт професійної діяльності – системи і технології енергетичного машинобудування.

Види професійної діяльності – експертна, проектно-конструкторська, науково-дослідна, виробничо-технологічна, організаційно-управлінська, педагогічна.

Професійні компетентності магістра енергетичного машинобудування – здатності до реалізації таких професійних обов'язків за видами діяльності:

<i>Експертна діяльність</i>	
ПК ₁	Збір та вивчення науково-технічної літератури з питань створення прогресивних конструкцій і технологій, зміцнення і відновлення систем і деталей
ПК ₂	Аналіз інформаційних джерел у області автомобілебудування, двигунобудування
ПК ₃	Проведення патентних досліджень
ПК ₄	Вивчення стану питання та досягнень в області проектування
ПК ₅	Вивчення та аналіз розвитку конструкцій машин, технологій, перспективних і високоефективних моделей та обладнання
ПК ₆	Обґрунтування напряму досліджень та засобів розв'язання поставлених задач
ПК ₇	Розробка принципів технічних рішень у відповідності до завдання
<i>Проектно-конструкторська діяльність</i>	
ПК ₈	Здатність проводити аналіз різних варіантів, пошук компромісних рішень
ПК ₉	Втілення технічних, технологічних та економічних рішень у конкретну конструкцію машин із використання необхідних розрахунків
ПК ₁₀	Узгодження конструкторських рішень з технічними службами підприємства
ПК ₁₁	Складання технічних звітів, пояснювальних записок, інструкцій з експлуатації машин, двигунів
ПК ₁₂	Доведення конструкції та випробування вузлів, механізмів, машин до відповідності діючим вимогам
<i>Науково-дослідна діяльність</i>	
ПК ₁₃	Здатність використовувати знання теоретичних і експериментальних методів наукових досліджень
ПК ₁₄	Готовність використовувати сучасні досягнення науки і передових технологій у науково-дослідній роботі
ПК ₁₅	Готовність складати практичні рекомендації з використання результатів наукових досліджень

ПК ₁₆	Здатність самостійно обирати методику проведення випробувань
ПК ₁₇	Здатність самостійно організувати проведення експериментальних досліджень та вміння аналізувати отриману інформацію
Організаційно-управлінська діяльність	
ПК ₁₈	Здатність ефективно приймати участь у програмах впровадження нової продукції і технологій
ПК ₁₉	Здатність організувати роботу колективу виконавців, визначити порядок виконання робіт
ПК ₂₀	Розробка інструкцій і документації по безпечних методах праці згідно конкретних умов виробництва
ПК ₂₁	Контроль за станом трудової дисципліни і виконанням правил внутрішнього розпорядку
ПК ₂₂	Здатність організувати тренінги для співробітників, давати висновки на проекти стандартів, раціоналізаторські пропозиції
ПК ₂₃	Здатність організувати роботу щодо здійснення контролю за якістю виготовлення, монтажем, випробуванням випущеної продукції
ПК ₂₄	Здатність вести педагогічну діяльність

7. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Уміння магістра визначаються за видами навчальної діяльності як конкретизація загальних і професійних компетентностей в програмах навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань і застосовуються як критерії відбору необхідних і достатніх знань (змістових модулів), які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Зв'язок освітньої програми з програмами підготовки за видами навчальної діяльності забезпечує якість вищої освіти на стадії проектування.

Фахівець повинен мати високий рівень професійної підготовки, яка передбачає широку гуманітарну освіту, що включає оволодіння необхідними знаннями у галузі педагогіки та правових основ освіти; забезпечує необхідний для фахівця рівень комунікації у сферах професійного та ситуативного спілкування іноземною мовою; формує інтелектуальну, творчу особистість.

Цикл професійно-орієнтованої, професійної та практичної підготовки передбачає ознайомлення магістрів з теоретичними та практичними основами педагогіки та психології; особливостями організації навчально-виховного

процесу в умовах впровадження ідей Болонського процесу; основами моделювання освітньої та професійної підготовки майбутнього фахівця, а також моделі особистості фахівця; розширюють знання з історії освітньо-виховних систем, практики вищої професійної освіти та технологій навчання; поглиблюють знання про можливості інформаційних технологій та інтернет-ресурсів у професійному саморозвитку; формують уміння та навички професійної діяльності в умовах вищого навчального закладу.

Випускники повинні демонструвати знання і вміння з предметної області, а саме:

- Виконувати аналіз науково-технічної літератури;
- Складати перелік інформаційних джерел (довідників, стандартів, періодичної технічної літератури), що забезпечують роботу конструктора на даному підприємстві, організації, установі, фірмі;
- Виконувати патентний пошук;
- Знати та аналізувати, конструкції машин, вузлів, механізмів, пристроїв, обладнання, які використовуються в сучасному виробництві для забезпечення заданого робочого процесу та руху;
- Розробляти алгоритм формування найкращого складу комплектів машин та відповідних йому програм ЕОМ;
- Вирішувати задачі оптимізації для економічно ефективних конкурентоздатних технологій та засобів механізації. Вибирати і обґрунтувати оптимальні варіанти;
- Складати аналітичний огляд з напрямку досліджень;
- Виконувати на високому рівні розрахунки на міцність та довговічність деталей і вузлів машин;
- Виконувати оцінку напруженого стану елементів машин з використанням сучасної методології розрахунку;
- Розробляти інструкції з експлуатації конструкцій машин з урахуванням правил охорони праці;

- Випробувати машини, вузли, механізми, аналізувати отримані результати досліджень;
- Розробляти та аналізувати типові технологічні процеси виробництва, технічного нормування, виконання економічних розрахунків;
- Впроваджувати технологічні процеси на даному виробництві, раціонально використовуючи інструмент, технологічні пристосування та обладнання підприємства. На основі аналізу сучасних технологій розробляти і впроваджувати нові прогресивні методи організації виробництва з використанням відповідного обладнання
- Здійснювати контроль за виконанням технологічного процесу з метою забезпечення відповідної якості продукції;
- Розробляти інструкції по охороні праці, а також проводити культурну та освітньо-професійну роботу серед працівників ;
- Вивчати інформації джерела (довідники, стандарти, правила, посібники) щодо безпечних методів з розробкою відповідних заходів;
- Проаналізувати сучасні технології то обґрунтувати вибір раціональної схеми для забезпечення підвищення темпів і якості виконання заданих робіт;
- Скласти перелік інформаційних джерел з напрямку механізації та автоматизації трудомістких процесів виробництва щодо можливостей використання бази даних на конкретному підприємстві, фірмі, акціонерному товаристві;
- Проаналізувати сучасні тенденції і напрямки розвитку при розробках нових технологій з мінімальним залученням ручних робіт;
- Здійснювати аналіз основних технологічних процесів конкретного підприємства, яким притаманні трудомісткі ручні роботи, зрівнювати їх з прогресивними технологічними схемами і робити висновки щодо максимальної їх механізації.

Когнітивні уміння та навички з предметної області:

- Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички з фундаментальних дисциплін під час проектування ремонтно-обслуговуючих підприємств та проведенні заходів з підтримки справного і працездатного стану парку машин;
- Вміння проводити діагностику машин і обладнання, виробів та конструкцій, знання технологічних процесів ремонтно-відновлювальних робіт;
- Вміння впроваджувати заходи з підвищення техніко-експлуатаційних показників експлуатації машин і обладнання.

8. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми полягає у кадровому, матеріально-технічному та інформаційно-методичному забезпеченню.

Специфічні характеристики наведені у відповідних розділах справи про розширення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня «магістр» галузі знань 14 «Електрична інженерія» спеціальності 142 «Енергетичне машинобудування».

9. ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

9.1. Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)

Обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС.

Вид навчальної діяльності	Компетентності	обсяг, кред.
2	3	4
I Цикл загальної підготовки		
1.1 Дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки		10,5
Іноземна мова	ЗК ₁ - ЗК ₅ , ПК ₁ - ПК ₅	3,5
Філософія	ЗК ₁₀ – ЗК ₁₂ , ПК ₂₄	3,5
Інтелектуальна власність	ЗК ₅ – ЗК ₁₃ , ПК ₃ – ПК ₇	3,5
1.2. Дисципліни природничо-наукової (загально-економічної) підготовки		7,0
Цивільний захист	ЗК ₉ , ЗК ₁₃ , ПК ₂₀ , ПК ₂₁	3,5
Фізичні основи металів	ЗК ₁₁ , ПК ₁₈ , ПК ₂₃	3,5
II. Цикл професійної підготовки		
2.1 Дисципліни професійної та практичної підготовки		14,0
Інформаційні технології в керуванні АТЗ	ЗК ₁ , ЗК ₂ , ПК ₁ – ПК ₁₂	3,5
Інженерна системологія	ЗК ₁₀ -ЗК ₁₂ , ПК ₈ – ПК ₁₂ , ПК ₁₈ – ПК ₂₃	3,5
Аеродинаміка, динаміка гідравлічних і пневматичних систем	ЗК ₁₀ -ЗК ₁₂ , ПК ₈ – ПК ₁₂	3,5
Навчальний практикум	ЗК ₁₀ -ЗК ₁₂ , ПК ₅ , ПК ₁₀	3,5
2.2. Дисципліни вільного вибору студента		22,5
Математичне моделювання та методи оптимізації	ЗК ₅ , ПК ₈	3,5
Сучасні техн. проект. і досл. ДВЗ	ЗК ₁₁ -ЗК ₁₃ , ПК ₈ -ПК ₂₃	4
Хімотологія	ЗК ₁₁ -ЗК ₁₂ , ПК ₁₄ , -ПК ₅	3
Випробування ДВЗ	ПК ₁₃ -ПК ₁₇	4
Теплопередача в ДВЗ	ПК ₁₃ -ПК ₁₅	4
Гідродинамічна теорія змащення	ПК ₁ -ПК ₅	4

2.3 Практика і дипломне проектування		36
Науково-дослідне стажування		6
Виконання кваліфікаційної роботи		29
Державна атестація		1
Разом за нормативною та вибірковою частинами		90

9.2. Вимоги до попереднього рівня освіти здобувачів

Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї 1-го (бакалаврського) рівня вищої освіти.

10. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Компетенції освітньої програми (базові компетенції), що віднесені до певної навчальної дисципліни, мають бути трансформовані в дисциплінарні уміння шляхом декомпозиції змісту базових компетенцій.

Дисциплінарні уміння мають застосовуватись як критерії відбору необхідних і достатніх знань (змістових модулів).

11. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗАСОБІВ ДІАГНОСТИКИ

Інформаційною базою для створення засобів діагностики підсумкового контролю з дисциплін мають бути дисциплінарні уміння. Засоби діагностики відображені у програмах навчальних дисциплін спеціальності 142 «Енергетичне машинобудування».

Випускна атестація здійснюється оцінюванням ступеню сформованості базових компетенцій. Форма атестації – дипломна робота магістра.

11.1. Дипломна робота магістра

Дипломна робота магістра є засобом об'єктивного контролю якості вищої освіти фахової підготовки студентів.

Перелік тематик дипломних робіт магістрів із спеціальності визначається вищим навчальним закладом до початку навчального року. Тематика дипломних робіт магістрів повинна бути безпосередньо пов'язана з узагальненим об'єктом діяльності фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня. Редакція назв тем дипломних робіт магістрів має бути конкретною і містити процедуру діяльності та продукт, що має бути отриманий.

Студенти мають право запропонувати на розгляд власні теми магістерських робіт.

Завдання на дипломну роботу магістра має відображати систему компетенцій. Завдання та тематика дипломних робіт магістрів повинні бути своєчасно доведені до студентів.

Дипломні роботи магістрів виконуються на завершальному етапі навчання студентів у вищому навчальному закладі, який передбачає:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із спеціальності та застосування їх під час вирішення конкретних задач діяльності;

- розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методиками, що пов'язані з виконанням виробничих функцій та типових задач діяльності, що визначені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці.

Технологія виконання дипломних робіт магістрів створюється і подається в стандартах вищої освіти вищих навчальних закладів.

Захист дипломних робіт магістрів проводиться на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії, яка створюється та діє у порядку, визначеному спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади України у галузі освіти й науки (відповідним положенням).

11.2. Вимоги до оформлення дипломних робіт магістрів

Дипломні роботи магістрів можуть виконуватись за науково-дослідним та науково-практичним спрямуваннями.

Науково-дослідницькі дипломні роботи магістрів мають на меті отримання нових наукових результатів.

Науково-практичні дипломні роботи магістрів — це роботи інноваційного характеру, результат яких може бути впроваджений в господарську діяльність і принести певний економічний ефект.

Науково-дослідницькі та науково-практичні дипломні роботи магістрів як правило повинні бути пов'язані із теоретичними та експериментальними дослідженнями, а також практичними роботами, що виконуються кафедрою або науковим керівником студента.

Також допускається обрання студентом оригінального наукового або науково-практичного напрямку за умови наявності достатньої кількості матеріалів та погодження наукового керівника роботи.

Дипломна робота магістра має бути присвячена дослідженню конкретного об'єкту і не повинна носити реферативного характеру. У разі науково-практичної спрямованості випускна робота має виконуватись на прикладі конкретного підприємства, яке реально існує.

Загальний обсяг магістерської випускної роботи має дорівнювати 80–100 сторінок друкованого тексту формату А4.

Оформлення дипломної роботи магістра повинно відповідати вимогам ДСТУ 3008-95. Більш детальні вимоги до оформлення магістерської роботи повинні бути наведені в стандартах вищої освіти вищих навчальних закладів.

Ілюстративний матеріал для захисту дипломної роботи магістра може бути виконаний у вигляді плакатів, креслень на паперовому носії, або представлятись за допомогою світлопроекційної апаратури чи комп'ютерних мультимедійних засобів. Зміст ілюстративного матеріалу повинен з достатньою повнотою відображати основні положення, які виносяться на захист.

Такий допоміжний роздатковий ілюстративний матеріал складається з 8–10 аркушах формату А4 (при використанні мультимедійних комп'ютерних або проекційних засобів під час захисту роботи), або 10 креслень чи плакатів на форматі А1.

Допоміжний роздатковий матеріал формату А4 виготовляється в

кількості необхідній для кожного члена екзаменаційної комісії. Також один набір роздаткового матеріалу А4 підшивається до магістерської випускної роботи в додатках.

Дипломна робота магістра повинна містити титульний лист, завдання на випускну роботу магістра, реферат, зміст, перелік умовних позначень (при необхідності), вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел, додатки (при необхідності).

Такі структурні елементи записки, як титульний лист, завдання на проектування, реферат та зміст є обов'язковими.

Титульний лист і завдання на дипломну роботу магістра виконуються на бланках, що надаються кафедрою та заповнюються керівником магістерської роботи. Форма і зразок титульного листа та завдання згідно наказу Міністерства освіти і науки України №384 від 29.03.2012 р.

Зміст розташовують після реферату, починаючи з нової сторінки. До змісту включають: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки) суті записки; висновки; перелік посилань, назви додатків і номери сторінок.

Усі прийняті малопоширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни пояснюють у переліку умовних позначень, який вміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки. Незалежно від цього за першої появи цих елементів у тексті записки дають пояснення до них.

У вступі розкривають сутність і стан наукової або науково-практичної проблеми (задачі) та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Далі подають загальну характеристику випускної роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку енергетичного машинобудування, особливо на користь України.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Коротко викладають зв'язок вибраного напрямку досліджень з планами організації, де виконана робота, а також з галузевими та (або) державними планами та програмами.

Мета і задачі дослідження. Формулюють мету роботи та задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Наукова та практична новизна одержаних результатів. Подають коротку анотацію нових наукових чи практичних положень (рішень), запропонованих студентом особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

Практичне значення одержаних результатів. В дипломній роботі магістра науково-дослідницького характеру треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має науково-практичний характер, — відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію щодо ступеня готовності до використання або масштабів використання.

Необхідно дати короткі відомості щодо впровадження результатів досліджень із зазначенням назв організацій, в яких здійснена реалізація, форм реалізації та отриманого економічного ефекту.

Особистий внесок здобувача. У випадку використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам або іншим авторам, необхідно зазначити свій конкретний особистий внесок.

Апробація результатів роботи. Вказується, на яких наукових з'їздах, конференціях, симпозіумах, нарадах оприлюднені результати досліджень, що включені до роботи (рекомендуються доповіді на 3-4 конференціях).

Публікації. Вказують публікації по темі роботи, особисті і у співавторстві (рекомендується 3-4 публікації)..

Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. В кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

Основна частина дипломної роботи магістра містить чотири-пять розділів.

Суть основної частини — це викладення відомостей про об'єкт розробки або дослідження, котрі є необхідними й достатніми для розкриття сутності магістерської випускної роботи та її результатів.

Висновки вміщують безпосередньо після викладення основної частини, починаючи з нової сторінки. У висновках наводять найбільш важливі наукові та практичні результати, одержані в роботі, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової чи практичної проблеми (задачі), її значення для науки або практики. Далі формулюють висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів.

В першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання. Далі у висновках розкривають методи вирішення поставленої проблеми (задачі), їх аналіз, порівняння з відомими розв'язаннями.

У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання.

Список використаних джерел (перелік посилань), на які є посилання в основній частині наводять після висновків, починаючи з нової сторінки. У відповідних місцях тексту мають бути посилання. Бібліографічні описи в переліку посилань подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті.

Додатки не належать до обов'язкових структурних елементів

пояснювальної записки. При необхідності їх розміщують в кінці тексту записки після переліку джерел, починаючи кожний окремий додаток з нової сторінки. У додатки можуть бути включені допоміжний роздатковий матеріал, додаткові ілюстрації або таблиці; проміжні математичні докази, протоколи випробувань, опис.

11.3. Критерії оцінювання дипломних робіт магістрів, які забезпечують максимальну оцінку:

- об'єктивне висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;
- актуальність;
- оригінальність технічних рішень;
- практичне значення результатів;
- обґрунтування рішень та пропозицій відповідними розрахунками;
- повнота структури розрахунків (постановка задачі, розрахункова схема, рішення, оцінка рішення);
- всебічність оцінки впливу результатів (надійність системи, безпека, екологія, ресурсозбереження тощо);
- органічний зв'язок пояснювальної записки з допоміжним роздатковим матеріалом або графічною частиною;
- наявність посилань на джерела інформації;
- відсутність дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, що не впливають на суть та висвітлення отриманих результатів;
- використання прикладних пакетів комп'ютерних програм;
- використання креслень та пояснювальної записки відповідно до чинних стандартів;
- загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
- якість оформлення;
- самостійність виконання.

11.4. Організація діагностики якості підготовки (державна атестація)

Екзаменаційна комісія (ЕК) створюється щорічно для проведення атестації (захисту випускних магістерських робіт) та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання.

Голова ЕК призначається Міністерством освіти і науки України за пропозицією керівника вищого навчального закладу з представників науково-дослідних інститутів або підприємств-замовників. До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних комісій та провідні фахівці виробництва. Персональний склад ЕК затверджується керівником вищого навчального закладу не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Робота ЕК проводиться у терміни, передбачені навчальним планом. Графік роботи комісії затверджується керівником вищого навчального закладу.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова. Рішення ЕК про результати захисту магістерських робіт, а також про присвоєння випускнику кваліфікації, видання йому державного документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним у разі однакової кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться оцінки, одержані під час захисту магістерської роботи, запитання до випускника з боку членів та голови ЕК, окремі особливі думки членів ЕК, вказується здобутий освітній рівень (кваліфікація), а також, який державний документ про освіту (кваліфікацію) (з відзнакою чи без відзнаки) видається студенту, який закінчив вищий навчальний заклад). Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні. Книга протоколів зберігається в установленому порядку. Результати захисту магістерської роботи визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

12. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Академічна мобільність студентів здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між університетом та іноземним вищим навчальним закладом, між університетом та вищим навчальним закладом України, між університетом та групою вищих навчальних закладів різних країн за узгодженими та затвердженими у встановленому порядку індивідуальними навчальними планами студентів та програмами навчальних дисциплін, а також в рамках міжурядових угод про співробітництво в галузі освіти, міжнародних проектів, в яких університет приймає участь, грантів та інших подібних.

За даною освітньою програмою передбачено навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

**Гарант освітньо-професійної
програми, д.т.н., професор**

Ф.І.Абрамчук